כנסי מיון

תיק למנחה – כנס מלש"שים

פנימיית נווה הדר

משך: יומיים | **קהל יעד:** מלש"שים | **באדיבות:** פנימיית נווה הדר

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

פתיחה למנחי הקבוצה

"בוקר טוב וברוכים הבאים לפנימיית נווה הדר. שמי _____ ואני _____ בפנימייה, ולצדי יושבת _____, העובדת הסוציאלית של הפנימייה. אנחנו שמחים לראות אתכם ומודים לכם שהגעתם להכיר אותנו ולאפשר לנו להכיר אתכם.

אני רוצה לפתוח בהסבר קצר על אופי תהליך המיון אצלנו. כולכם עברתם שלב מיון ראשון באדם מילא, ונותבתם לאשכול שלנו. היום נעבור שלב מיון נוסף, שמטרתו לעזור לנו להמשיך ולהכיר אתכם באופן קרוב ובלתי אמצעי. הפעילות תימשך ביומיים הקרובים ותורכב מכמה שלבים. נתחיל בסבב היכרות, ומשם נמשיך לכמה משימות – לעיתים אישיות ולעיתים קבוצתיות. לפני כל משימה תקבלו מאיתנו הנחיות והסברים.

חשוב לי לציין שבהחלטה מי יעבור את השלב הזה אנחנו מתבססים על קריטריונים ספציפיים שנמצאו חשובים עבור המשימה שלנו. מי שיימצא פחות מתאים – אין בכך אמירה גורפת על יכולותיו ואישיותו, ואף לא על התאמתו לשנת שירות במשימות אחרות. אנו מודעים לכך שהסיטואציה עשויה להיות מותחת, מביכה, מלחיצה ולא בהכרח טבעית, וייתכן שהייתם מעדיפים להיות עכשיו על חוף הים או בכל מקום אחר – אבל נשתדל מאוד לאפשר לכם חוויה נוחה ומכבדת. מאחר שבחרתם להגיע, אנו מזמינים אתכם לנצל את ההזדמנות, לקחת חלק פעיל ולבטא את עצמכם באופן שנוח לכם. ההמלצה שלי: פשוט תהיו מי שאתם.

רגע לפני שנציג את עצמנו – יש למישהו שאלות?"

סבב היכרות: כל אחד מהמשתתפים מציג את שמו, את מקום מגוריו, למה הוא רוצה לעשות שנת שירות ומה הציפייה שלו מהיומיים הקרובים.

לו"ז הכנס

יום ראשון

חלק ראשון	
11:30–11:00	התכנסות בחדר האוכל + כיבוד קל
12:00–11:30	הצגת הפנימייה והצוות
13:00–12:00	פעילות קומונה – שבירת קרח
14:30–13:00	הפסקה וארוחת צהריים
חלק שני	
15:30–14:30	דינמיקה קבוצתית
15:45–15:30	הפסקה והחלפת קבוצות
16:45–15:45	סימולציות ודילמות
17:00–16:45	הפסקה
חלק שלישי	
19:00–17:00	ראיונות אישיים וסיור במשפחתונים
19:45–19:00	הפסקה וארוחת ערב
20:45–19:45	העברת פעילות
חלק רביעי	
21:00	סיכום היום וקבלת אתגר
21:30	זמן קומונה
22:30	קבלת ציוד לאתגר ופיצול לחדרי שינה

יום שני

9:00–07:30	ארוחת בוקר במסגרת האתגר
10:00–9:15	שיחת סיכום בחדר האוכל
10:00	חוזרים הביתה

מודים לכם על השתתפותכם!

תחנות הכנס

1 דינמיקה קבוצתית – "החללית"

מחלקים את הקבוצה לשתי קבוצות, וכל קבוצה מקבלת את המשימה (נספח 1 – כרטיסי המשימה והדמויות):

כדור הארץ עומד להיחרב. יש חללית הצלה אחת, ובה רק 5 מקומות. עליכם לבחור מי יעלה לחללית, ולהסביר מדוע כל מי שבחרתם ראוי ביותר להיות בה. החליטו יחד על חמישה מיועדים משותפים. מוקצבות לכם 10 דקות להציג את שמות העולים לחללית.

עיבוד (10 דקות)

- איך הרגשתם כשהובלתם את כולם? איך הרגשתם כשהובילו אתכם?
- האם הרגשתם שצלחתם את המשימה כקבוצה? האם הייתם פועלים אחרת? איך?
- האם היה קשה להיות מוגבלים – בלי יכולת להציע רעיונות, לדבר או לראות?

2 משימת פאזל (15 דקות)

היערכות: חלקי הפאזל מפוזרים בתוך מתחם של כ־5×5 מטרים המסומן בחבל. המשימה: להרכיב את הפאזל לפי הכללים:

- לתוך המתחם יכולים להיכנס רק משתתפים מכוסי עיניים.
- יש להרכיב את הפאזל במרכז המתחם.
- הקבוצה עומדת מסביב למתחם ויכולה לכוון את מי שבפנים.

ציוד: פאזל פוליגל מחולק ל־6–8 חלקים, כיסויי עיניים, חבל לתיחום. בסיום מעבדים את הביצוע לפי שאלות העיבוד של תחנה 1 (10 דקות).

3 סיטואציות – משחק ש"ש ומלש"שים

המנחה בוחר 3 סימולציות, 5–7 דקות לכל אחת. את החניך משחק ש"ש מהקומונה הנוכחית, ואת הש"ש משחק המלש"ש. במהלך הסימולציה מחליפים בין המלש"שים, כך שכולם יתנסו.

- **חן (בת 16)** חזרה לפנימייה אחרי סוף שבוע בבית, עצובה ומדוכדכת, ולא מדברת עם איש. כשניגשת אליה – היא עצבנית ודורשת שלא יתקרבו אליה. *(חן מבקשת כך תשומת לב, והיא זקוקה לה.)*
- **עידן** עובר יום מורכב וקשה. יש לו תורנות שטיפת כלים (כלי הגשה), והוא מסרב בתוקף ונכנס בזעם לחדר. הוא ביקש להתחלף עם חניכים אחרים, אך אף אחד לא הסכים. *(הצוות לא שוטף כלים.)*
- **רועי** מסרב לקום בהשכמה. אחרי שכנועים רבים הוא מספר לך שמציקים לו בבית הספר, ולכן הוא לא רוצה ללכת.
- **אלירן** מספר לך בשיחה אישית שהשתמש בסמים בסוף השבוע בבית. את/ה יודע/ת שחלה עלייך חובת דיווח, אך הוא מבקש שלא תספר/י לאף אחד.
- **זוהר** קיבלה את הטלפון בשעה 16:00, ניהלה שיחה ובסיומה נעלה את עצמה בשירותים. היא בוכה ונסערת מאוד, לא מוכנה לצאת או לפתוח את הדלת, וכולם דואגים לה.
- את/ה במגרש עם ילדים מהקבוצה במסגרת פעילות, ופתאום שניים מהם מתחילים לריב מכות. לפי הנהלים אסור לך להפריד ולגעת בהם כדי שלא תיפגע/י – ואין לידך מדריך שיפריד ביניהם.

4 דילמות

מחלקים לשתי קבוצות קטנות. במעגל מעלים את הדילמות, ובכל פעם נותנים למשתתף אחר להגיב. את השאלות שואל ש"ש. כל תחום נדון כ־8 דקות.

דילמות חניכים

- חניך מספר שהוא הולך לחגוג יום הולדת הלילה ולשתות עם חברים בפנימייה. איך תפעל? האם "תהרוס" לו את החגיגה?
- אתה מרגיש שחניך יוצר איתך הרבה מגע וגורם לך אי־נוחות. איך תפעל? האם תסתכן בריחוק ממנו?
- חניך מוצא תמונה שלך שתוי באינסטגרם. איך תסביר ותגיב?
- לשכבה הצעירה אסור להחזיק טלפונים בלילה, ואתה מגלה טלפון באחד החדרים. האם תיקח אותו?
- יצאת עם חניכים למכולת וגילית שגנבו אוכל. הם מספרים שגנבו כי היו רעבים. מה תעשה?
- חניך פורץ לקומונה ומחובתך לדווח להנהלה. איך תפעל?
- ראית חניך מגלגל טבק לא מוכר, ואתה חושד שמדובר בסמים קלים. איך תפעל?

דילמות מדריכים

(להבהיר: המדריך עובד עם הקבוצה לאורך זמן, והש"ש מתחלף כל שנה)

- המדריכים לא מפסיקים לרכל זה על זה איתך, ואתה תקוע ביניהם. איך תמשיך? למי תפנה?
- אתה מרגיש שהמדריך נוקשה מדי כלפי החניכים ולא מסכים עם דרכו. כיצד תפעל?
- המדריך מזלזל בך מול החניכים ומעסיק אותך ב"עבודות שחורות", מה שמונע ממך זמן איכות איתם. למי תפנה? מה תעשה?
- אתה רוצה להעביר פעילות, והמדריך לא משתף פעולה וטוען שאין צורך ב"הווי וכיף". איך תמשיך?
- בסוף המשמרת המדריך מבקש שתצטרף אליו לנסיעה לילית לאילת ומבטיח שתחזרו עד המשמרת הבאה. כיצד תגיב ותפעל?

דילמות קומונה

- בכל יום שלישי יש ערב קומונה. חניך מתקשר ושולח הודעות כל הערב וטוען שהוא במצוקה קשה. מה תעשה? על מי תוותר?
- סוכם בין הש"שים לא לתת לחניכים דברים מהקומונה. חניך שעושה פעילות במסגרת מחויבות אישית מבקש את הרמקול של הקומונה. האם תביא לו?
- נקבעה יציאת קומונה ליום הולדת של אחד הש"שים, והמדריך החולה מבקש שתחליף אותו בכיבוי אורות. מה תגיד לקומונה?
- גילית שמתחילה מערכת יחסים בין שני חברי קומונה. אתה היחיד שיודע, והם מתרחקים מכולם ומשנים את הדינמיקה. האם תפתח את הנושא, למרות שביקשו ממך שלא?

5 ראיון אישי

לפי הקווים המנחים למראיין (נספח 2).

6 העברת פעילות והאתגר הקבוצתי

לכל תחנה מצורף דף למנחה להערכת המשתתפים (נספח 3), ובסוף הכנס – דף "הנבחרים שלי" לסיכום חוות הדעת מכל התחנות.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח 1

כרטיסי הדמויות – "החללית"

נפתלי **איש צבא ,** **כיום ראש ממשלה** 	**ולדימיר** **מדען** 	**אברהם** **נגר**
גילה **שחקנית תאטרון** 	**עומר** **זמר** 	**בוב בנאי**
זיגמונד **פסיכולוג** 	**מוחמד** **רופא** 	**תהילה** **סופרת**

אירנה אישה בהריון 	חיימון חייל 	בריח רב
טאי ילד בן 10 	שירלי מהנדסת 	

נספח 2

קווים מנחים למראיין – ראיון אישי

לפני השיחה: בקשו לקבל את השאלון של המועמד/ת ועיינו בו.

מראיין/ת: | שם מלא של המועמד/ת: | מושב / קיבוץ:

ספר/י לי על עצמך

יש להתחיל בשאלה כללית ולהתרשם מרמת ההרחבה והירידה לפרטים (בית ספר, משפחה, חברים, תחביבים, ניסיון בהדרכה, תנועת נוער וכד׳). יש לשים לב מה המועמד/ת בוחר/ת לספר ומה לא.

מדוע את/ה רוצה לעשות שנת שירות? מה החששות שלך?

מהי עמדת משפחתך והסביבה על יציאתך לשנת שירות?

ספר/י על חוזקה או תכונה שלך שתסייע לך, לדעתך, בשנה זו.

ספר/י על חולשה או תכונה שלך שעלולה להפריע לך במהלך השנה. איך את/ה צופה שתתמודד/י איתה?

במהלך שנת השירות תגור/י עם עוד 4–5 שותפים בחדר ועם עוד כ־10 חברים בקומונה. מה עמדתך לגבי זה? איך את/ה צופה שתתמודד/י עם החיים המשותפים?

ספר/י על מקרה שבו נכשלת. איך התמודדת? מה עשית בעקבות הכישלון?

מיהו האדם שהיית רוצה להיות כמותו? מדוע?

מה את/ה אוהב/ת באנשים? מה מעצבן אותך?

מהן תכונות האופי שחיוביות בעיניך?

עם אילו סוגים של אנשים קשה לך?

מהם הדברים החזקים שבך שהיית רוצה לבטא במהלך שנת השירות?

השלם/י את המשפט: אני מקווה ששנת השירות תהיה עבורי...

השלם/י את המשפט: אני מקווה שאצליח להראות שאני...

מה עוד היית רוצה לשתף? מה היית רוצה לשאול?

סיכום והמלצת המראיין

נספח 3 · דף למנחה

דינמיקה קבוצתית

נקודות להערכה: בולט באופן חיובי, תורם לדיון באופן חיוני, משתתף בדיון, בולט באופן שלילי, לא משתף פעולה, מציג כריזמה ומנהיגות, מתקשה להשתלב בדיון, מתקשה להביע את דעתו, מנסח את עצמו ברהיטות, מאפשר לאחרים להתבטא.

שם	הסבר ודוגמאות	דירוג (1–10)

ממליץ על	הסבר

פחות מתאים	הסבר

נספח 3 · דף למנחה

סימולציות ודילמות

נקודות להערכה: יצירתיות, אמפתיה, מגיב – חי את הסיטואציה, רלוונטיות לסיטואציה, חתירה לפתרון, מתקשה.

שם	הסבר ודוגמאות	דירוג (1–10)

ממליץ על	הסבר

פחות מתאים	הסבר

נספח 3 · דף למנחה

העברת פעילות

נקודות להערכה: עמידה מול קהל, יכולת לסחוף, יכולת להחזיק את הקבוצה, בולט באופן שלילי, לא משתף פעולה, מציג כריזמה ומנהיגות, מתקשה להחזיק קשב, מתקשה להביע את דעתו, מנסח את עצמו ברהיטות, נבלע בקבוצה.

שם	הסבר ודוגמאות	דירוג (1–10)

ממליץ על	הסבר

פחות מתאים	הסבר

נספח 3 · דף למנחה

האתגר הקבוצתי

נקודות להערכה: משתף פעולה, יכולת לסחוף, משתלט, בולט באופן שלילי, לא משתף פעולה, מציג כריזמה ומנהיגות, יצירתיות, מתקשה להביע את דעתו, מקבל מרות מאחרים, נבלע בקבוצה, קשוב לחברים, יכולת עבודה בצוות.

שם	הסבר ודוגמאות	דירוג (1–10)

ממליץ על	הסבר

פחות מתאים	הסבר

נספח 3 · דף למנחה

הנבחרים שלי

בטבלה הראשונה דרגו את כל המשתתפים; בטבלאות שמתחתיה כתבו את המומלצים ביותר ואת הפחות מומלצים לדעתכם.

נקודות להערכה: סכמו את כלל חוות הדעת שלכם מהתחנות השונות.

שם	הסבר ודוגמאות	דירוג (1–10)

ממליץ על	הסבר

פחות מתאים	הסבר